

וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל העדה לאמר העלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם. סמך פרשה זו העלו מסביב לפרשה דלעיל אל אלהי הרוחות לכל בשר, שהתפללו משה ואהרן על קהל ישראל, לרמוז שהמוסר נפשו להתפלל על ישראל, מלבד שמצילים, מקנה לו ולהם מעלה ועילוי. וזהו דסמך אחר שנפלו על פניהם דבר אל העדה 'העלו מסביב', כלומר מעלה ועילוי נולד לכם 'מסביב', כלומר מסיבת קרח ודתן ואבירם שהם נאבדים ואתם קיימים, וזהו עילוי למשה ואהרן ששמע הקדוש ברוך הוא תפילתם להציל לישראל, ועילוי להם שאמר להם 'העלו מסביב למשכן קרח' ועשו תשובה דחזרו בהם ממה שנטו אחר עצתו של קרח.

אוצר החכמה

הערה

ובענין הפסוק דקאמר 'העלו מסביב למשכן קרח' ולא אמר העלו מסביב מעל אהלי קרח, כמו שאמר משה 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים'. פירשתי ענין אחד, ומצאתיהו בשפתי כהן. והוא, שעשה קרח משכן לעצמו ונעשה הוא כהן גדול, ודתן ואבירם נעשו לויים, והיה עומד ומקטיר קטורת כו', ועיין שם יותר באורך. אמנם נראה באופן אחר, שכיון שכל עדת ישראל נטו אחר עצת קרח, כאמרו רבותינו ז"ל במדרש (תנחומא קרח ז) שהלך לכל שבט ושכט כו'. ונמצא שחשבו שקרח דתן ואבירם ישמשו במשכן בכהונה גדולה, במקום אהרן ובניו. לכן כשהתפלל משה עליהם, אמר לו הקדוש ברוך הוא 'דבר אל העדה לאמר העלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם', כלומר העלו מסבתם שסברו למשכן מוכן קרח

לשמש ודתן ואבירם, ובשובם ממחשבה זו הם ניצולים.

עוד נראה לפרש, סמך 'וידבר ה' אל משה לאמר' למה דחתם לעיל 'האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצוף' להליץ בעד ישראל, ללמדך שבעבור שהליץ בעד ישראל זכה שנתייחד לו הדיבור. ולכן עשה פרשה לעצמה, אף על פי שהכל בענין אחד, שהיה לו לומר דבר אל העדה העלו מסביב כו' בלי שיאמר וידבר ה', כי השכינה שם היתה, כדכתיב בתחילת הענין וירא כבוד ה' אל כל העדה. אלא שכותב התורה עשה לו פרשה בפני עצמה על פיו של הקדוש ברוך הוא, כנודע בהתחלת וידבר ה', לרמוז שנתייחד הדיבור לו על שדיבר טוב על ישראל, וללמד לדורות שהמהפך בזכות ישראל ראוי שיתייחד לו הדיבור.

עוד יש לפרש, בדברי רבותינו ז"ל במדרש (שמות רבה מה ב) במעשה העגל אמר לו הקודשא בריך הוא למשה, שתי פנים בכעס, ישראל מה תהא עליהם. אלא כשתראה שאני בכעס אתה תהיה בנחת, והדבר בהפכו כו'. ולזה סמך וידבר ה' אל משה לאמר למה דחתם לעיל שנפל על פניו וביקש עליהם רחמים דאיש אחד יחטא כו', דקשה דאין מרצים בשעת הכעס (ברכות ז). ואיך משה רבינו ע"ה מיד בשעת כעסו של הקדוש ברוך הוא דאמר 'הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם' התחיל לרצות. לכן כמשיב על זה סמך 'וידבר ה' אל משה לאמר', כלומר כבר דיבר ה' אל משה דכשהוא בכעס שיבוא הוא בפיוס